

Türkiye İlaç Pazarı Ocak - Haziran 2019

İçindekiler

1. Türkiye İlaç Pazarı	2
1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları	2
a. Fiyat.....	2
b. Hacim	3
c. Satış Dağılımı	3
d. Yeni Ürün	3
1.2. Pazarın Yapısı	4
a. Referans-Eşdeğer İlaçlar	4
b. İthal-İmal İlaçlar.....	4
c. Biyoteknolojik İlaçlar.....	4
2. Tıbbi Ürün Pazarı	5
2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler	6
3. Dış Ticaret.....	6

1. Türkiye İlaç Pazarı

Türkiye ilaç pazarı yılın ilk yarısında bir önceki senenin aynı dönemine göre hastane ve eczane kanalında toplam %30,5 artışla 19,4 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise %1,1 büyüme ile 1,18 milyar kutu satışı gerçekleşti.

Kutu başına düşen ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2018 yılının ilk 6 ayında 12,8 TL olan fiyat, 2019 yılında %29 artışla 16,5 TL olmuştur.

Tablo 1-Türkiye İlaç Pazarı

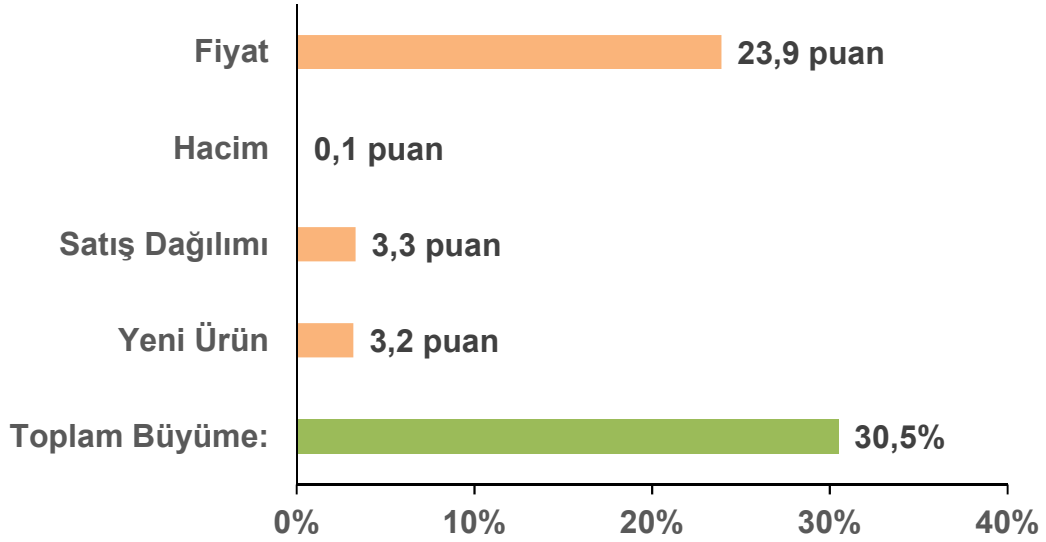
Ocak-Haziran İlaç Pazarı	Toplam Değer (milyar TL)			Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İlaç Pazarı	14,8	19,4	30,5%	1,16	1,18	1,1%	12,8	16,5	29,0%

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.1. Pazardaki Büyüme ve Kaynakları

2018 yılı için pazardaki büyümenin kaynakları incelendiğinde değer ölçeğinde büyümeye katkı sağlayan 4 ana etken bulunmaktadır. Bunlar; mevcut portföydeki hacim ile fiyat artışları, portföye yeni ürün girişleri ve satış dağılımındaki değişimlerdir.

Grafik 1- İlaç Pazarında Büyümenin Kaynakları

Kaynak: IQVIA, İEİS

a. Fiyat

Hatırlanacağı üzere, Şubat 2019'de ilaç fiyatlarını belirleyen kur %26,4 seviyesinde artmıştı. Buna bağlı olarak 2019 yılı ilk 6 ayında bir önceki yıla göre gerçekleşen %30,5'lik büyümenin 23,9 puanı (3.549 milyon TL) fiyat artışından kaynaklanmaktadır.

b. Hacim

Hacimde 2019 ilk 6 ayda meydana gelen değişiklikler ilaç pazarının büyümesine küçük ölçekte katkı sağlamıştır. Bu anlamda, mevcut portföyde yer alan ilaçların satışlarındaki artış, büyümeye 0,1 puanlık (11 milyon TL) katkı sağlamıştır.

c. Satış Dağılımı

Pazarda mevcut ürünlerin satış dağılımındaki değişiklikler, başka bir ifadeyle daha yüksek fiyatlı ürünlere doğru satış hacmindeki değişim, büyümeye 3,3 puan (493 milyon TL) katkı sağlamıştır.

d. Yeni Ürün

2019 yılında pazardaki büyümenin 3,2 puanı ise (474 milyon TL) pazara yeni giren ilaçlardan kaynaklanmıştır.

İlaç pazarına yılın ilk 6 ayında toplam 243 adet ilaç girmiştir.

Pazara yeni sunulan ilaçlar içinde adet bazında en fazla paya sahip olan tedavi grubu antibiyotik ilaçları olmuştur. 28 tane antibiyotik (%11,4), 21 tane onkoloji (%8,6), 18'er tane serum/aşı ve kanla ilgili ilaçlar (%7,3), 14'er tane parkinson ve vitamin, mineraller (%5,7), 13'er tane sinir sistemi ve dermatoloji ilaçları (%5,3) pazara girmiştir.

Pazara yeni giren ilaçlardan 27 tanesi kimyasal, 4 tanesi biyoteknolojik olmak üzere toplam 31 adeti referans üründür. Bu 31 ürünün 6 tanesi Türkiye'de üretilmekte ve yalnızca 4 tanesinin eşdeğer rakibi bulunmaktadır.

Pazara yeni giren eşdeğer ilaçlar ise 212 adet olup, bu ilaçların 1 tanesi biyobenzer ilaçtır. 212 adet eşdeğer ilacın ise yalnızca 2 tanesi ithal ürün sınıfındadır.

Tablo 2- Pazara Yeni Giren Ürünler

	Adet
İlaç	243
Eşdeğer	212
İthal	2
İmal	210
Referans	31
Eşdeğeri Yok	27
Eşdeğeri Var	4

Kaynak: IQVIA, İEİS

1.2. Pazarın Yapısı

a. Referans-Eşdeğer İlaçlar

2019 yılı ilk 6 ayı itibarıyla referans ilaçların satışı değerinde %26,8 büyüme ile 12,8 milyar TL'ye ulaşmıştır. Hacimde ise %3,1 küçülme ile 0,5 milyar kutu satış gerçekleşmiştir.

Yılın ilk yarısında eşdeğer ilaçlar %38,3 artış oranı ile 6,6 milyar TL'ye ulaşmıştır. Kutu ölçeğinde ise %4,1 seviyesinde artış ile 0,7 milyar hacim gerçekleşmiştir.

Ortalama fiyat seviyesi incelendiğinde 2019 ilk 6 ayında referans ilaçların kutu başına ortalama fiyatı yaklaşık 27,7 TL iken, eşdeğer ilaçların 9,2 TL olmuştur.

Tablo 3- Referans-Eşdeğer İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Referans	10,1	12,8	26,8%	0,48	0,46	-3,1%	21,2	27,7	30,8%
Eşdeğer	4,7	6,6	38,3%	0,69	0,71	4,1%	6,9	9,2	32,9%

Kaynak: IQVIA, İEİS

b. İthal-İmal İlaçlar

İthal ilaçlar değerinde ve hacimde sırasıyla %24,5 büyüme ve %9,2 küçülme göstermiştir. 2019 yılı ilk yarısında bu ürünlerde, değerinde 9,5 milyar TL ve hacimde 0,17 milyar kutu satış gerçekleşmiştir. İthal ilaçların ortalama fiyatı ise 55,3 TL'dir.

Yurt içinde üretilen ürünlerde ise 2019 yılı ilk 6 ayında 9,9 milyar TL ve 1,01 milyar kutu satış gerçekleşmiştir. Bu ilaçların kutu başına düşen ortalama fiyatı ise 9,9 TL'dir.

Tablo 4- İthal-İmal İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyar TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyar kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
İthal	7,6	9,5	24,5%	0,19	0,17	-9,2%	40,3	55,3	37,1%
İmal	7,2	9,9	36,8%	0,97	1,01	3,1%	7,4	9,9	32,6%

Kaynak: IQVIA, İEİS

c. Biyoteknolojik İlaçlar

Yılın ilk yarısında 4 referans, 1 biyobenzer olmak üzere toplam 5 adet biyoteknolojik ilaç pazara girmiştir. Böylece, Türkiye ilaç pazarında 113 marka altında 266 formda referans biyoteknolojik ve 23 marka altında 83 formda biyobenzer ilaç bulunmaktadır. Biyoteknolojik ilaç pazarı toplamda 136 marka altında 349 form ilaçtan oluşmaktadır.

Biyoteknolojik ilaçlar, 2019 ilk 6 ay itibarıyla değerinde %27,3 artış oranı ile 3.257,7 milyon TL satışa ulaşmıştır. Hacimde ise %2,2 oranında bir artış ile 14,5 milyon kutu satış gerçekleşmiştir. Referans biyoteknolojik ürünleri incelediğimizde 2019 yılında %22,4 büyüyerek 2.982,1 milyon TL olmuştur. Biyobenzer ilaç pazarı ise 2019 yılı ilk altı ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre %124,2 artış göstererek 275,6 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Tablo 5- Biyoteknolojik İlaçlar

	6 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Biyotek	2.559,6	3.257,7	27,3%	14,2	14,5	2,2%	180,5	224,7	24,5%
Referans	2.436,7	2.982,1	22,4%	11,7	9,9	-15,4%	207,5	300,1	44,6%
Biyobenzer	122,9	275,6	124,2%	2,4	4,6	86,7%	50,3	60,5	20,1%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2. Tıbbi Ürün Pazarı

İlaç şirketlerinin portföylerinde yer alan ve ilaç olmayan tıbbi ürünler, Sağlık Bakanlığından izinli biyosidal ürünleri, farmasötik formdaki bazı tıbbi cihazları, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaları, kozmetik ve dermokozmetik ürünleri; Tarım ve Orman Bakanlığından izinli vitaminleri, gıda takviyelerini ve mamaları içermektedir.

Bu ürünler, 2019 yılı ilk yarısında bir önceki yılın aynı dönemine göre %27,8 büyüme ile değerinde 1.439,9 milyon TL'ye, kutuda ise %0,3 artış ile 87,2 milyon kutu hacme erişmişlerdir. Bu ürünlerin ortalama fiyatı ise 16,5 TL'dir.

Tablo 6-Türkiye Tıbbi Ürün Pazarı

Ocak-Haziran	6 Aylık Toplam Değer (milyon TL)			6 Aylık Toplam Hacim (milyon kutu)			Ortalama Fiyat		
	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim	2018	2019	Değişim
Tıbbi Ürün Pazarı	1.126,6	1.439,9	27,8%	87,0	87,2	0,3%	13,0	16,5	27,5%
Gıda Takviyesi	426,1	524,3	23,0%	14,0	13,2	-6,3%	30,3	39,8	31,3%
Enteral Beslenme ve Tıbbi Amaçlı Gıda	474,7	661,5	39,4%	58,2	61,3	5,3%	8,2	10,8	32,4%
Mama	120,6	129,2	7,1%	4,2	3,7	-12,6%	28,7	35,2	22,6%
Diğerleri	105,2	124,9	18,7%	10,5	9,1	-13,4%	10,0	13,7	37,1%

Kaynak: IQVIA, İEİS

2019 yılında ilaç dışı tıbbi ürünlerin 87,2 milyon kutuluk hacminin, 61,3 milyonu (%70 pay) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünlerine aittir. Sağlık Bakanlığı'ndan ruhsatlı ilaçlar gibi referans fiyat sistemine tabi olan bu ürünlerin ortalama fiyatı 10,8 TL'dir. Dolayısıyla, tıbbi ürünlerin ortalama fiyatının 16,5 TL olmasında başlıca etkiye sahiptir.

Gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 2019 yılında 39,8 TL, mamaların ortalama fiyatı 35,2 TL'dir.

2.1. Pazara Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Pazara yılın ilk 6 ayında 82 adet ilaç dışı tıbbi ürün girmiştir. Bu 82 üründen 21 adedi (%25,6) mama, 43 tanesi (%52,4) gıda takviyesi, 15 tanesi (%18,3) enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıda ürünleridir.

Yeni giren ürünlerden gıda takviyelerinin ortalama fiyatı 47,0 TL, enteral beslenme ve tıbbi amaçlı gıdaların ortalama fiyatı 6,0 TL iken mamaların ortalama fiyatı 56,6 TL'dir.

Tablo 7- Yeni Giren Tıbbi Ürünler

Ürünler	Adet
	82
Mama	21
Gıda Takviyesi	43
Enteral Beslenme Ve Tıbbi Amaçlı Gıda	15

Kaynak: IQVIA, IEİS

3. Dış Ticaret

Yılın ilk yarısında ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %3,8 artışla 621,7 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye ihracatı %1,9 artış göstermiştir. İlaç ihracatının Türkiye ihracatı içerisindeki payı %0,74 seviyesine yükselmiştir.

Yıllık bazda incelendiğinde ilaç ihracatı bir önceki yıla göre %5,7 artarak 1.195,0 milyon ABD Doları seviyesine ulaşmıştır. Aynı dönemde Türkiye ihracatı %4,8 artmıştır. İlaç ithalatı %11,4 azalarak 4.823,6 milyon ABD dolarına gerilemiştir. Bu gelişmeler sonucunda ilaç dışı ticaret açığı 3.628,5 milyon ABD Dolarına gerilemiş, ihracatın ithalatı karşılama oranı %24,8 seviyesine çıkmıştır.

(Milyon ABD Doları)	2018	Ocak-Haziran 2018	Ocak-Haziran 2019	Değişim	Temmuz 2017 Haziran 2018	Temmuz 2018 Haziran 2019	Değişim
Türkiye İhracatı	167.920,8	82.163,2	83.716,4	1,9%	161.780,5	169.473,8	4,8%
İlaç İhracatı	1.172,4	599,0	621,7	3,8%	1.130,8	1.195,0	5,7%
İlaç Payı	0,70%	0,73%	0,74%		0,70%	0,71%	
Türkiye İthalatı	223.047,2	122.966,8	98.565,8	- 19,8%	248.446,6	198.646,1	- 20,0%
İlaç İthalatı	5.003,4	2.769,5	2.589,7	-6,5%	5.446,6	4.823,6	-11,4%
İlaç Payı	2,2%	2,3%	2,6%		2,2%	2,4%	
Türkiye Dış Ticaret Hacmi	390.968,0	205.130,0	182.282,2	- 11,1%	410.227,1	368.119,9	- 10,3%
İlaç Dış Ticaret Hacmi	6.175,8	3.368,6	3.211,5	- 4,7%	6.577,4	6.018,6	- 8,5%
İlaç Payı	1,6%	1,64%	1,76%		1,60%	1,63%	
Türkiye Dış Ticaret Açığı	- 55.126,4	- 40.803,7	- 14.849,5	- 63,6%	- 86.666,1	- 29.172,3	- 66,3%
İlaç Dış Ticaret Açığı	- 3.831,0	- 2.170,5	- 1.968,0	-9,3%	- 4.315,7	- 3.628,5	- 15,9%
İlaç Payı	6,9%	5,32%	13,25%		4,98%	12,44%	
Türkiye İhracat/İthalat	75,3%	66,8%	84,9%		65,1%	85,3%	
İlaç İhracat/İthalat	23,4%	21,6%	24,0%		20,8%	24,8%	

Kaynak: TUIK, İEİS